

Posamezna šte. v Ljubljani in Trstu 4 vin.

"JUTRO" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvo mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto mesečno K 1.80, polletno K 9.—, četletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—. Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin.

Uredništvo in upravnistvo je v Franciškanski ulici 8. Opis se pošilja uredništvu, naročnina upravnistvu. Nežankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmičice, posiana in zahvale vsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 303.

Prijateljem in bralcem „Jutra“.

Ko je začelo začetkom marca lanskega leta izhajati „Jutro“, so mu skoro vsi prerokovali zgodnji pogin — v prvi vrsti zato, ker je baje prepovedani. No, ta prerokovanja se niso uresničila. List je mogel izhajati tudi za tako nizko ceno, ki se ni zvišala niti ob novem letu, ko se je „Jutro“ povečalo in si nakopalo s tem novih stroškov. Cena pa je listu mogla biti tako nizka predvsem zato, ker so bile plače uredniškemu in upravniskemu osebju odmerjene skrajno nizko. S temi nizkimi plačami pa zdaj, v času splošne dronje, nikakor ne more iti naprej. Vsako pošteno delo zasluži plačilo, tudi uredniško in upravnisko osebje mora biti svojemu velikemu delu primerno plačano.

Lastništvo „Jutra“ se je zato odločilo, da svojemu osebju plače poviša, to pa more le tedaj, če ga v tem podpirajo prijatelji „Jutra“, ki vedo ceniti pomen „Jutrovega“ dela za napredek in proti nazadnjaštvu, pomen, ki se izvršno zrcali v strupenem napadanju klerikalcev na naš list.

Lastništvo „Jutra“ se je zato odločilo, da poviša ceno lista za Ljubljano in Trst od 4 na 6 vinarjev — na deželi „Jutro“ že itak velja 6 vinarjev. Upamo, da proti temu naši cenjeni prijatelji in bralci, ki gotovo vedo vpoštevati delo „Jutrovega“ osebja, proti tej malenkostni izpremembi v ceni ne bodo protestirali.

Ta izprememba ni velika in sestoji v naslednjem: cena posameznih šte-

vilkam bo od prihodnjega ponedeljka (22. t. m.) 6 vinarjev, kakor je že od novega leta sem povsod na deželi; naročnina bo znašala od 1. junija naprej v Ljubljani K 1.50 mesečno z dostavljanjem na dom, izven Ljubljane v avstro-ogrski monarhiji celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četletno K 5.—, mesečno K 1.70; v inozemstvu celoletno K 30.—, polletno K 15.—, četletno K 7.50.

To povišanje je prav neznatno in posameznik ga niti čutil ne bo, medtem, ko se s tem omogoči „Jutru“ obstoj.

Vemo, da bo sedaj „Slovenec“ planil po „Jutru“ in bo vslikal veselja čes, sedaj pa kmalu odbije „Jutru“ zadnja ura, ali mi smo prepričani, da nas naši prijatelji ne zapuste, sovravniki nas pa niti do sedaj niso podpirali.

Da ne bo kakih pomot, sporočamo našim cenj. naročnikom tudi to: povišanje haročin se začneja pri vsakem naročniku od dneva, do katerega ima že plačano naročnino; oni ki so naročnino že plačali do 1. julija, avgusta, ali tudi do konca leta po dosedanjim cenam, bodo plačevali povišano naročnino še-le od 1. julija, avgusta i. t. d., oz. od novega leta naprej. In tudi vsem onim, ki podaljšajo pred prvim junijem naročnino, ali se pa pred tem dnevom naročijo na „Jutro“, se bo računala naročnina do dneva, do katerega jo plačajo, po dosedanjim cenam; to velja tudi za vse zaostanke.

mirjalo pedagoških načel „najvišje“ šolske oblasti v deželi.

Pornografijo razširjajo kateheti v šoli! Trdimo, da še noben tiskarski stroj izven „Katoliške tiskarne“ ni natisnil tako pohujšljive in svinjarske tiskovine, kakršna je znana rdeča brošura, ki prinaša noseči ženi — izpremembo položaja!

In ne bode dolgo, ko bodo smeli med drugimi pornografičnimi tiskovinami priporočati neovirano kateheti v šoli med šolsko mladino tudi to rdečo brošuro!

Drugače je s posvetnim učiteljem, ki mu c. kr. deželni šolski svet celo prepoveduje čitanje časopisov — na cesti.

V zadnji seji je c. kr. deželni šolski svet uvedel na predlog prof. Jarca disciplinarno preiskavo zoper učitelja G., ker isti čita na cesti „Jutro“.

To je višek lumparije, da se polnoletnemu človeku sedaj predpisuje kaj sme čitati in kje — izven urada — da sme čitati, se mu prepoveduje tam čitati, ker mu drž. zakoni podeljujejo popolno svobodo.

Istotako se je pričela od klerikalne strani uprizarjati gonja zoper učitelja D. v Š., ker je čitala na cesti — „Jutro“.

Povsod tu so bile denuncije zraven, zato odgovarjamo na te

podle denunciacije s sledečimi vprašanji:

Ali je c. kr. mestnemu šolskemu svetu v Ljubljani znano, da je Jos. Cepuder, vodja III. m. š. na dan občinskih volitev v Ljubljani se med občinskimi demonstranti na ulici tako nespodobno obnašal, da se je občinstvo zgražalo nad takim početjem.

Kaj si morajo misliti starši, ki pošiljajo otroke k njemu v šolo?

Kako se strinja to obnašanje z avtoriteto šol. vodje in kako to odgovarja načelom visokega c. kr. dež. šol. sveta, ki strogo kaznuje „politiške“ pregreške zoper § 54. drž. šol. zakona in § 118. d. š. in uč. reda?

Ali je c. kr. m. š. svetu v Ljubljani znano, kako surovo je postopal I. Nep. Jeglič, vodja na II. m. š. z podrejenim učiteljem in mu v znani aferi odrekal zdravniško pomoč? Kako odgovarjajo surovi nastopi Jegliča § 133. d. š. in uč. reda?

Ali je to znano šol. odboru obrtno nad. šol. ki ima pri slučaju tudi svojo besedo?

Ali je znano c. kr. m. š. sv., da je Jeglič zlorabil pri volitvi učiteljstva v c. kr. m. š. svet uradno moč in je agitiral pri podrejenem učiteljstvu s zlorabo nadzornikove avtoritete. nadzornikovega imena in nadzornikovega uradnega vpliva?

Ali je c. kr. m. š. svetu znano, da ima Jeglič v svojem uradu, t. j. v svoji pisarni politične sestanke in da s tem izrablja šolske lokale v politične svrhe?

Ali se spominja pristojna oblast, da visoki c. kr. deželni šolski svet strogo kaznuje taka dejanja?

In končno vprašanje na visoki c. kr. dež. šol. svet!

Ali je visokemu dež. šol. svetu znano, da je bil F. Kuhar, učitelj v Domžalah obsojen na 50 K globe vsled neresnične in anonimne ovadbe?

Javno vprašamo vse prizadete šolske korporacije, če so tu izvršile svojo dolžnost in če jo bodo izvršile tako, kakor jo krivično vrše nad naprednim učiteljstvom!

Iz slovenskih krajev.

Iz Kranja. Že večkrat je naš list opozoril patra Rakovca, da je politiko goniti v šoli in posebno po gimnazijah strogo prepovedano. Toda ta človek se za vse skupaj niti zmenil ni. Nekaj časa je sicer molčal, a ko mu žilca več ni dala miru, se je zopet zaletel v liberalce. V šoli je zadnjič pravil učencem približno takole: Učenci, ne berite slabih časopisov, kateri se posebno zdaj širijo med nami na Slovenskem, ki se norčujejo iz duhovnikov in sv. očeta. To so brezvrzeli listi in te vzdržujejo liberalci. Zapomnite si, liberalci so hinavci. In ko so se nekateri pritožili pri razredniku radi takega katehetovega postopanja, je pri konferenci katehet odločno izjavil, da on tega nikdar ni govoril. Iz je laž in cel razred brez izjeme je za pričo, da je jezuit res to govoril.

Seveda, zdaj ko voda v grlo teče je pač dobro vsako tudi najostudnejše sredstvo zagrabiti, da se zopet v lepšo luč postavi. In to Rakovec dobro ve in ker ni šlo drugače je to opravil s pomočjo laži. Dolgo je premišljeval, kako bi se maščeval nad naprednimi dijaki, ki so se pritožili pri razredniku. Po dolgem premišljevanju mu je vendar padlo nekaj modrega v butico. Nalagal se je pri konferenci, da so ga dijaki med poukom izzivali, vsled česar je dobilo 6 dijakov ukor, a za nameček pa še nezadosten red v verouku. Če prav so bili tu vedno manj ali bolj pristranski veroučitelji, in ki so imeli tudi bolj brihtne glave, vendar kaj takega se tukaj še ni zgodilo. Kar se pa tiče nastopanja proti nam, mu pa povemo, naj le še zaneprej tako postopa, bomo videli, kak uspeh bo rodil. Za enkrat mu povemo to, da ni samo katoliška vera na svetu ampak, da so še druge na razpolago in če mu ni všeč, da smo rimski hlapci, se bomo pa vpisali v pravoslavno. Mislimo, da se tam z nami ne bo postopalo na tako barbarski način, kot tu. Saj ni nikjer zapisano, da moramo biti ravno rimski hlapci in to bo temu lažnjivemu patru najboljši odgovor. Kar se tiče dostojnosti, Vam povemo pater, da Vam v šoli o dostojnosti ni treba več razlagati. Ker toliko dostojnosti, kot jo Vi poznate, pozna vsak pastir. Kako se Vi obnašate napram dijakom, prinesemo v kratkem. Glede dostojnosti Vam bomo pa poslali knjigo: „Olikani Slovenec“ da boste imeli saj glavne pojme o njej. Antikristi.

Slovanski jug.

Suspensija dr. Hinka Hinkovića. Sicer pričakovana, ampak vendar tako hitra suspensija dr. Hinka Hinkovića od njegovega odvetniškega delovanja je povzročila povsod veliko razburjenost. Uradno se razglša, da ga je suspendiral banski stol za to, ker je pod obtožbo „radi zločina obrekovanja“. Dr. Hinković je naprosil vlado, naj mu imenuje za namestnika dr. Srdjana Budisavljevića, ki bo likvidiral njegove agende. Tako postopajo današnji krvočoloni vlastodržci proti temu velikemu zaščitniku in branitelju nedolžno preganjanega naroda in tlačene domovine. Toda vsaki pritisk povzroči tudi odpor, posebno v življenju naroda, ki je navajen na borbo za svoj narodni obstanek in napredek. Gonjo proti Hinkoviću smatra hrvaški in srbski narod kot gonjo proti njim samim.

Stališče črnogorske opozicije. Znaše so krvave veleizdajniške afere v Črni gori, ki so bile v zvezi z vsemi ostalimi znanimi poaneksijskimi aferami na slovanskem jugu umetno stor-

jene, samo da bi opravičile gonjo politikov, ki so hoteli s propagando svojih demokratičnih idej na podlagi postav izpremeniti vladajoči absolutistični sistem kneza, današnjega kralja Nikole. Ko so po razkritju vseh ostalih škandaloznih afer v Avstro-Ogrski odkrili nedavno v črnogorski skupščini, da so tudi črnogorski uradni krogi sami inscenirali vse znane „zarote“ in plačali velike vsote razbojnikom, ki bi gonili in ubili „zarotnike“, je celo današnji skupščini, ki je bila v začetku popolnoma zvesta vladi in kralju Nikoli, nastopil preobrat v mišljenju. Iz vrst vladnih pristašev je izstopilo okoli 10 poslancev, ki so šli v opozicijo. Za zadnjega zasedanja skupščine, s katerim je završila skupščina svojo zakonito perijodo, je prišla opozicija v nevaren konflikt z vlado, posebno radi omenjenih afer in gospodarske politike. Ker pa kralj Nikola ne trpi opozicije in kritike niti v najblajšem tonu, se je, kakor poročajo iz Cetinja, izrazil kralj Nikita pri neki avdienci poslancev, da se „bo pobrigal“, da ne pride noben opozicionalec v novo skupščino. Pod „brigo“ razume opozicija skrajno silo in zaradi tega so sklenili bivši opozicijski poslanci pri bodočih volitvah sploh ne kandidirati. Nove skupštinske volitve bodo jeseni in bo opozicija za sedaj vse svoje delovanje omejila na agitacijo v narodu in politično izobrazbo nižjih slojev.

Radičeva stranka proti banu Tomašiću? Kakor se zdi, so medeni meseci medsebojne ljubezni med Radičevom kmetsko stranko in banom Tomašićem preveč hitro minuli. Ban Tomašić je izkoriščal svojo politično ljubico dolje, dokler mu ni postala popolnoma nepotrebna. Igral je vlogo hinavskega prijatelja nasproti voditelju kmetske stranke Stipi Radiću, dokler mu ni ta pomogel z ostalimi 9 poslanci kmetske stranke ob priliki konstitucije hrv. sabora in izvolitve munaških delegatov v skupni ogrsko-hrvaški državni zbor v Budimpešti. Po tem je odložil masko hinavskega prijatelja in začel kot pravi reakcionar gonjo tudi proti Radiću in njegovi, kakor proti ostalim strankam, ki imajo vpliv v narodu. Radić odgovarja sedaj banu Tomašiću v svojem „Domu“, da mu ne bo pomagala njegova stranka pri eventualnih novih volitvah, nego se mu bo maščevala kakor vsaka ogoljufana ljubica nezvestemu ljubčku.

Srbski prestolonaslednik Aleksander bo, kakor je sklenjeno na konferenci, ki jo je imel kralj Peter z ministrskim svetom, zastopal kralja v vseh njegovih vladarskih funkcijah, dokler se ne vrne kralj Peter iz Pariza nazaj. — Po tem se poroča iz Beograda, da obišče srbski prestolonaslednik v spremstvu večje oficirske suite turškega sultana, ko pride ta v

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice.

Rez. zaklad nad 500.000 kron. Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron. Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetec.

Juana je rahlo drhtela. In dejala je: — Bianka je bila ugrabljena. Skalabrino je planil pokoncu. Hotel je zakleti. A kakor mrtva skala je padel nazaj na klop. Juana je priskočila k njemu, bolj začudena nego presenečena, ter mu začela močiti čelo z mrzlo vodo. V par minutah se je orjaku vrnila zavest. — Bianka ugrabljena! je zamrmral. — Da, Skalabrino. Nesreča je to, je dejala Juana, opazujoča orjaka. Dvoje debelih solz je kanilo Skalabrino iz oči. — Nesreča je, je povzela Juana. Toda povej... Zdi se mi, da ti gre ta dogodek čudno do srca... Skalabrino se je ozrl na Juano z globokim pogledom. — Ona je moja hči! je dejal preprosto. — Tvoja hči! — Da, Juana. To je cela historija. Izvedela jo boš pozneje. Zdi se mi preveč potr. — Tvoja hči! je ponovila Juana, vsa poražena od tega odkritja. A Skalabrino se je stresal kakor udarjen pes. Napenjal je vse moči, da bi pregnal globoko bol, ki ga je navdajala. In da povemo vse — njegovo srce je bilo polno začudenja in celo nekakega rahlega veselja nad tem, da privkrat v svojem življenju okusa to doslej neznanu rano, trpljenje. To mu je dajalo novo, mnogoternejše in širše človečanstvo; zdaj se je bolj zavedal samega sebe. Globoko je zasopel, stresel se in dejal: — Povej mi zdaj, kako se je stvar zgodila. In predvsem — ali poznaš storilca? Juana je prebledela.

Izgovoriti Sandrigo ime je pomenilo toliko, kakor izročiti ga Skalabrino vemu bodalu.

S tesnobnim pogledom se je ozrla na orjaka. Videla ga je še vedno drhtečega in bledega, kakršnega ni nikdar poznala.

— Takšna bolest pri takem človeku! je mislila sama pri sebi. To bo strašno, kadar se ta bolečina izpremeni v jezo...

Ni se mogla motiti. Poznala je Skalabrino in ga je bila videla na delu. Vedela je, da ne bo miroval, dokler ne najde Sandriga. In takrat — gorje mu!...

Torej je še živel v Juanimem srcu ljubezen do razbojnika? Celo po onem nasilnem prizoru, celo po njegovem roganju in po ugrabljenju Bianke mu je še odpuščala?...

Prizadevali smo si naslikati ta značaj. Če smo načrtali sliko, podobno modelu, bo bralec vedel, da je bila Juana utelešena udanost sama. Bila je izmed tistih junaških in nežnih ženskih, pri katerih je požrtvovalnost normalno stanje duše, dasi je pri drugih le izjemna.

V par trenutkih se je bila zavzela zanj ter premotila bodočnost s proroško bistrotjo pogleda.

— Torej, je povzel Sandrigo, ali si spoznala tistega človeka?

— Poznam ga, je dejala Juana.

— Kako mu je ime?

— Sandrigo.

Orjak je planil kvišku. Njegove ogromne pesti so se krčevito stisnile in obraz se mu je spacil z vsemi znaki tistega besnega srda, ki ga je delal tako strašnega.

Juana je blela, nepremična in brez besede gledala ta izbruh njegovega gneva.

Toda Skalabrino se je skoraj mahoma pomiril. Otrl si je znojno čelo in povzel:

— Ali je ugrabil samo njo?

— Da; starec je še vedno tu.

— Kdaj se je zgodilo?

— Pred dvema dnevnoma, ponoči.

— Torej je vlomil? Vrata se zde vendar trdna!

— Jaz sem mu odprla. Poslušaj... prišel je, potkal je, spoznala sem njegov glas in mu verjela, da ga preganjajo; zbala sem se, da bi ga prijeli, in vse druge misli so me zapustile. Hotela sem samo oteti Sandrigo.

Govorila je z mrlim glasom, brez povdarka in navidezno brez strasti.

Skalabrino, ki se je izprva čutil, jo je motril s pozornim očesom. Naenkrat mu je bilo vse jasno! Stopil je k Juani, prijel jo za roko in zamrmral:

— Uboga Juana... Uboga moja sestra... Pozabil sem bil to reči!... Tako stara je že; zdaj pa vidim, da je še vedno mlada v tvojem srcu!... Molči, Juana, molči; ne reci mi ničesar več... Zdi se mi, da razumem mnogo reči, ki jih nisem razumel, preden sem srečal moža, ki je napravil iz mene človeka. Ti ljubiš Sandrigo še vedno... To je nesreča, velika nesreča... Kajti ti ne veš vsega. Moja krivda je; moral bi ti bil povedati. On me sovraži. Zame bi bilo to vseeno. Toda on sovraži tudi gospoda Rolanda. Jasno mi je: on je ugrabil Bianco, ker je hotel s tem prizadeti udarec Rolandu Kandianu. Med njim in med nama dvema je vojska na življenje in smrt. Ah, uboga Juana!

Ves zamišljen je sedel nazaj in začel majati z glavo, dočim se je Juana bridko razjokala.

Povzel je:

— Kaj boš storila?...

Ona je stresla rame, kakor da bi hotela reči: sama ne vem. Toda dodala je z zamolklim glasom:

— Ne misli si vsaj tega, da sem jaz kaj kriva pri vsem tem. Branila sem se na svojo moč. Moral me je zvezati in mi zamašiti usta, da mi je onemogočil braniti Bianco.

— Dobro je, ne govori več o tem. Jaz moram takoj za njim. Ali veš, v katero stran bi se bil utegnil obrniti?

— Kako naj vem? Bila sem zvezana. Še le starec mi je včeraj zjutraj prerezal vrvi.

Sandrigo je hotel vstati, da bi odšel. Toda začutil je zdajci, da mu strašna trudnost ne da premakniti nog. Nastopil se je s komolci na mizo in skoraj takoj globoko zaspal.

Juana pa je sedela poleg njega in premišljala:

— Vprašal me je, kaj bom storila... Ali vem jaz sama? Kaj pa mi preostaja storiti?...

Nesreča je nad mojo glavo. Če Skalabrino ubije Sandrigo, je moja smrt. Če zmaga Sandrigo, pa bom prisostvovala poginu tistih, ki so mi dragi. Komu naj privoščim, da podleže? Sinu Silvije ali Sandrigo?

(Dalje.)

Macedonijo, in Staro Srbijo. — V začetku junija odide prestolonaslednik Aleksander v London, kjer se kot zastopnik svojega očeta udeleži slavnosti kronanja angleškega kralja Jurija V. — Glasovi, da se bo po vrnitvi iz Londona odpeljal prestolonaslednik Aleksander v Petrograd, na zaroko z neko kneginjo, nečakinjo ruskega cesarja, se od srbske uradne strani najodločneje zanikavajo. — Te dni je ponudila „Zveza srbskih strelskih društev“ Aleksandru začasno mesto pokrovitelja „Strelske zveze“. Prestolonaslednik je to častno mesto sprejel, ker je navdušen za športska društva. „Zveza“ ima v svoji organizaciji več kakor 1400 strelskih društev. Vsake javne vaje belgrajskih strelskih društev se udeleži tudi prestolonaslednik Aleksander. Pri zadnji vaji akademičnega strelskega društva je daroval društvu 300 dinarjev. Radi tega svojega velikega zanimanja za vsa javna kulturno-patriotska društva uživa prestolonaslednik Aleksander v svojem narodu nenavadne simpatije.

Splošni pregled.

Nemška agitacija v Galiciji. Znano je, da Nemci v Galiciji ustanavljajo svoje kolonije in da so okupirali že cele kraje, n. pr. Bialo. Nemški Sulverajn je ustanovil celo vrsto ljudskih šol. Sedaj so ustanovili v Lvovu društvo „Nemška srednja šola“, ki ima namen ustanavljati nemške srednje šole in tako množiti nemški inteligentni naraščaj v Galiciji. Poljaki te nemške nevarnosti ne vidijo, večjeje se z Nemci in nastopajo proti Rusinom.

Poslanec Wolf je govoril o Blerntu. Blerntova vlada pomeni uspeh Nemcev, kajti je najbolj nemška vlada, ki smo jo kdaj v Avstriji imeli.

Angleški proračun kaže 5.607.000 funtov prebitka. 2.357.000 funtov gre za dolgove, 1.500.000 za sanatorije, 250.000 funtov dobe poslanci, od katerih dobi vsak po 400 funtov na leto.

Suhomlinov, ruski vojni minister, se mudi te dni na Vstoku in pregleduje rusko armado. Minister pravi, da so se okrajji, ki si jih je ogledal lepo razvili in da jih Rusija ne sme nikomur odstopiti. Ruske čete na Vstoku so baje v tako dobrem stanju, da bi zanje mogla Rusija vsaka država zavdati. Od zadnje vojne je taka razlika, da se ne da niti primerjati. Kitajska armada, pravi Suhomlinov, je sedaj še neznan, toda ne sme se podcenjevati. Suhomlinov ostane na Vstoku še dva meseca; njegov poset pa baje nima nič skupnega s kitajsko ruskim konfliktom.

DNEVNE VESTI.

Kandidatje narodno-napredne stranke za državni zbor. Narodno-napredna stranka je postavila naslednje oficijelne državnozbornske kandidate: V sod. okraju Radovljica, Kranjska gora in Trzin deželnega poslanca g. dr. Karla Trillerja, v sodnem okraju Kamnik, Brdo deželnega odbornika dr. Ivana Tavčarja, v sodnem okraju Vrhnika, Logatec, Idrija in Cerkljica posestnika Ivana Sacherla v Dol. Logatcu, v sodnem okraju Litija, Višnja gora in Radeče deželnega poslanca Jožefa Reiserja, v sodnem okraju Krško, Kostanjevica, Mokronog in Trebnje g. Adolfa Ribnikarja, žvinozdravnika v Ljubljani, v sodnem okraju Velike Lašče, Ribnica, Žužemberk deželnega poslanca Fran Višnikarja. V ostalih okrajih bo narodno-napredna podpirala s a m o-

stojne kandidate. Za Ljubljano se bo imenoval kandidat pozneje.

Vrhunec Luschanova absolutizma. Včerajšnja številka je zopet zaplenjena. Dopis iz Bovca, nedolžna stvarna kritika o postopanju častnikov namreč rezervistom, je zapadla smrti vsled strupa modrordečnika. Kaj takega še ni svet doživel, menda odkar stoji. Berite zlasti nemško socialistične liste, vsak dan imate par kritik o vojaških sekreturah, in kako ostro so pisane te kritike. Pa vsaj so doslej tudi naši domači slovenski listi o tem tem predmetu pisali in pisalo je tudi „Jutro“ — že ne vemo kolikrat o tem. Vsaj so tudi tiste članke in notice cenzurili pravdniki iste države po tistih paragrafi in vsaj so bili tudi tisti državni pravdniki, ki so se sicer nad marsičem drugim zagrešili, tudi juristi, morda boljši kot je Luschana, ki vsiljuje porotnikom že po končanem resumeju svoje državopravdnikiško mnenje. In vendar se doslej ni slišalo, da bi bil kdo teh drž. pravdnikov zaplenil take nedolžne kritike. Nam se sicer poroča, da je v dopisa prizadeti častnik oseben prijatelj drž. pravdnika Luschana in da gre tudi sicer v kazni zanj v ogenj, če je treba. Vendar imamo od Luschana kot drž. pravdnika kljub vsem njegovim sekreturam preveč vzvišeno mnenje, za to izključujemo vsak sum, da bi bil Luschana ta dopis le svojemu prijatelju na ljubo zaplenil. Ampak to bo bržkone pravo: Luschana je znan kot „Streber“ in kot vsaka nova metla dobro pometa, hoče tudi on iz slovenskih listov pometati vse, kar bi znal škoditi Nemcem in tistim slovenskim izdajicam, ki so mu h koritu pripomogle. Toda Luschana se je ravno v tem svojem računu zaračunal. Ravno ta včerajšnja zaplemba zna pri nemi konfiskaciji tudi njegovemu državnemu pravdnikiškemu delovanju. Ne rečem nič več drugega.

Duhovit cenzor. Ko je dobil včeraj državni pravdnik v roke „Jutro“, je pogledal najprej Plutovo karikaturu. Slučajno pa Plut na tej karikaturi prav začuden gleda in državni pravdniki si je mislil: Kakaj, se boš imel vsaj čemu čuditi in pobelil mu je ravno pred nosom nek dopis. In Plut se res čudi tej konfiskaciji in obenem občuduje cenzorjevo duhovitost.

Razprava o konfiskaciji. Včeraj popoldne se je vršila pred tukajšnjim deželnim sodiščem razprava o naši pritožbi proti konfiskaciji članka „Pismo iz Srbije“. Sodišče je konfiskacijo potrdilo z motivacijo, da so „hujškajoči“ napadi na Aehrenthala in Forgacha nedopustni.

Nova metla. Pri včerajšnji razpravi o naši pritožbi proti konfiskaciji članka „Pismo iz Srbije“ z dne 5. maja, je prišel državni pravdnik Luschana v nemalo zadrego. Ko mu je namreč naš odgovorni urednik prebral članek „Povodim odgovodi obiska kralja Petra v Avstriji“, ki je bil priobčen ravno teden prej, dne 29. aprila, v katerem smo še bolj ostro kritizirali Aehrenthala in Forgacha, je Luschana izjavil, da je bil ta članek sicer bolj dostojen, vendar pa se je kljub temu nahajal že tik pred mejo zaplembe. G. Luschana! Razumemo vas dobro. Ta tik ne pomeni ničesar drugega, kakor da bi bil zaplenjen tudi gori imenovani članek, če bi bili dne 29. aprila že vi državni pravdnik, ki imate popolnoma drugo misijo.

„Jutro“ — je hudčič. V neki fari na Kranjskem je bil klican duhovni pastir k smrtnobolnemu, da ga izpove ter izvrši svoje predpisano opravilo. Ko je bilo že vse dokončano, ostane vneti dušni pastir še nekaj časa v dotičnem domu, o katerem je slutil, da je bolj naprednega mišljenja, ali pa je to izvedel pri ravnanju zaslišani

spovedi. Duhovni gospod je bil jako radoveden, kateri slovenski časniki se čitajo v oni kmečki hiši. Pobrskavi tam neke za pečjo, privleče cel kup listov; tu je bil „Slovenec“, „Slovenski Dom“ in pa „Jutro“. — Zagledavši zadnje imenovani list, je katoliški — dušni pastir skoraj omedlel ter ves iz sebe zaklical: „Kdo pa tega hudčica bere?! — Osebe in kraj so na razpolago! To se je zgodilo anno Domini 1911! Brez komentarija!“

Preganjanja zaradi „Jutra“ na II. državni gimnaziji. Katehet Mrhar zdaj že nekako proti sklepu šolskega leta nima drugega opravila, kot da preganja dijake, ki mu jih klerikalni ovaduh prijavljajo. Tako je šel klerikalni Aljancč katehetu ovaditi svojega tovariša Novaka iz 4. a razreda, da „Jutro“ bere. Katehet, namesto, da bi bil poučeval verouk, je začel v šoli politizirati ter z izrazi, ki so vse drugo le ne v čast katoliškemu katehetu, vpil nad Novakom vprico člega razreda. Ko je sveti moč prišel v svoji jezi do vrhunca, je nad Novakom zavpil: Vun, kot nesramen radikalec! Novak pa mu je mirno odgovoril: Jaz grem vun, ampak grem kot človek. Katehet je potem še razgrajal po šoli in se le, ko je uvidel, da se pošteni dijaki zgražajo nad takim veroučiteljem, ki namesto, da bi učil o veri, uganja le politiko v šoli, ga je postalo vendarle sram in je ukazal: Onega brezverca pokličite noter. — Mi pa pravimo: takega veroučitelja, ki v šoli uganja le politiko, odpokličite vun, v šolo pa veroučitelja, ki bo res le o veri učil!

Kaj bo s profesorjem dr. Gorjancem? Včeraj smo poročali, da je prof. dr. Gorjanc dal že naprej svojemu političnemu pristašu — učencu nalogo, s katero si je na ta način prigljal dober red. Deželni šolski svet je uveličal preiskavo zoper učitelja Gärtnerja, ker je čital „Jutro“. Radovedni smo, če bo ravnateljstvo I. drž. gimnazije nemudoma storilo svoje korake. Še to se manjka, da nam bodo sedaj klerikalci še mladino popolnoma demoralizirali, klerikalni vzgojevalci pa sami goljufali po šolah in navajali mladino k goljufiji. Kakor slišimo, so se stranke že pritoževale zaradi pristranosti prof. Gorjanca.

Bivši državnozbornski poslanec Joža Goslinčar se išče. Komur je kaj znano, ali kdor je kaj slišal o njem, naj nemudoma sporoči našemu uredništvu vse podatke.

Čukarsko obleko so zažgali. Ko se je predsinočni sprevod Sokolov premikal čez jubilejni most proti Katoliški tiskarni, je naenkrat iz dvorišča tiskarne strahovito zasrdelo po tlečih cunjah. Ker se je obenem tudi zelo kadilo, so ljudje mislili, da v katoliški tiskarni gori. Pa pride neki fant iz Katoliške tiskarne in pove, da so klerikalci iz same nevoščljivosti nad takim veličastnim sprevodom Sokola pustili na dvorišču zažgati vso tisto čukarsko obleko, katero so iz raznih fondov kupili za svoje koritarje. — Od druge strani smo izvedeli, da je zdaj čuke tako sram, da se sploh ne bodo več pokazali v beli Ljubljani.

Klerikalni volilni mešetar Antončič pri svoji mešetariji za klerikalne duše nima sreče, pa je nima. Pri zadnjih občinskih volitvah ga je neki zaveden posestnik iz okolice tako potegnil, da ga je Antončič napajal z vinom in gulašem potem pa se pustil potegniti s kočijo na voliče. Tam se je dozdevni klerikalec tako izpremenil, da je dvakrat volil narodno-naprednega kandidata. — Še slabše pa se je Antončiču godilo pri zadnjih deželnozbornskih volitvah. Fant je pisar pri deželnem odboru in bi moral pravzaprav, ker ni volilec, lepo čakati v pisarni, kar mu dr. Marš-

Zaje, diplomiranec graške fakultete narekuje. Pa ker klerikalci nimajo boljših ljudi so Antončiču vpregli tudi za to volitev v mešetarski voz. Poslali so ga na Dolenjsko cesto. Ko se je v gostilni, kjer ne marajo več liberalnega denarja, dobro najedel in napil, drugega dela namreč v tem kraju sploh ni imel — se je hotel malo na izprehod popeljati. Ob mostu je stal voz nekega izvoščaka za narodno napredne volilce. Antončič v zavesti da je izvošček „naš“, skoči kar tebi nič meni nič v voz in veli izvoščaku oblastno, naj kar pože. In res izvošček ga je ubogal. Pognal je namreč Ledenigovega zeta to se pravi g. Antončiča, iz voza, rekoč: Vun iz mojega voza! Moj voz je na razpolago le za poštene volilce, ne pa za — mešetarje! In glejte: vsa Dolenjska cesta se je zasmejala. Ponesrečeni mešetar pa je šel svojo smolo potožiti hčeri svojega zeta. Kdor hoče dobro jesti in piti na račun klerikalnih fondov, voliti pa protiklerikalno, naj se zaupno obrne na tega mešetarja. Le glede voljnje je treba vselej voz šele ugotoviti.

V nedeljo 21. maja ob 10. uri dopoldne bo v dvorani „Mestnega Doma“ volilni shod s sledečim dnevnim redom: Državnoborske volitve in klerikalizem. Poroča sodrug Et. Kristan. Volilci! Klerikalna stranka je začela v Ljubljani nastopati z nezasišano predrznostjo. Njeni govorniki žugajo, pridigajo terorizem in nasije, groze z očitno brutalnostjo. Vse to se vrši z ozirom na volitve. Nujno je potrebno, da se ta strahovlada pravočasno in odločno zavrne. Pridite torej vsi na shod. Agitirajte za najobilnejšo udeležbo.

Volilci iz Viča, Glinc, Rožne doline! Vabimo Vas vse na volilni shod, kateri se vrši v soboto 20. maja ob polu 8. uri zvečer v gostilni „Amerika“. Dnevni red: Pomen državnozbornskih volitev za delavsko in kmetijsko ljudstvo. Govori državnozbornski kandidat Anton Kristan, ravnatelj v Ljubljani. Doba je važna! Draginja neprestano narašča; — kljub temu se dobe še ljudje, ki pravijo, da je draginja „svindl“ — da je sploh ni, da so si jo izmislili socialni demokratje. O vsem tem se bo govorilo na shodu. Pridite vsi! Pripeljte tovariše seboj.

Poziv. Slovenska sokolska vrsta se je vrnila zmagovalno iz Turina. V mednarodni tekmi, v najhujšem boju s telovadci prvih kulturnih narodov, je izvojevala častno zmago in proslavila ime našega malega slovenskega naroda. To je uspeh vztrajnega, smotnega in čez vse naporega dela. Zaeno je pa pojav največje požrtvovalnosti, ker so šli zmagovalci na svoje stroške v tujino proslaviti ime našega milega naroda. Vrnivšim se zmagovalcem bide nasproti naša hvaležna srca — pokažimo jim pa svojo hvaležnost in priznanje tudi dejansko. Ustanovimo našemu vzornemu Sokolstvu „Sokolski tekmovalni sklad“, ki naj bode našemu Sokolstvu opora na ostro začrtanem potu do novih zmag in — prvenstva. Slovenci! Obračamo se do Vas s pozivom, da pokažete s prispevki za „Sokolski tekmovalni sklad“, da veste ceniti moč sokolske ideje in važnost resnega sokolskega dela. — V Ljubljani, dne 17. maja 1911. — Dr. Ivan Tavčar. — Dr. Karel Triller. — Dr. Alojzij Kokalj. — Upravištvu „Jutra“ je pripravljeno sprejemati prispevke za „Sokolski tekmovalni sklad“.

Nogometna tekma, ki se je imela vršiti jutri med zagrebškim in ljubljanskim moštvom, se ne vrši. Gotovi odločini krogi so namreč mnenja, da je razmerje med Avstrijo in Ogrsko tako, da ljubljansko moštvo z zagrebškim par let ne sme igrati. To je več kot čudno. Dijaki ene države ne smejo

med seboj igrati. Mi smo mnenja, da razmerje med Avstrijo in Ogrsko nima pri športu oziroma mladinskih igrah nikakega vpliva, tudi ko bi bile res take, kakor mislijo odločilni krogi. Poskrbeli bomo, da izve o teh naših „mažarskih razmerah“ širša slovanska javnost.

Jezero v Spodnji Šiški. Res, brez vsake šale, v Spodnji Šiški se je včeraj zopet pojavilo veliko, globoko, široko in dolgo, blatno in umazano in — čisto nepotrebno jezero. In še to pomislite: V sredi največje občine na Kranjskem, na državnih cestah, pred obličjem občinske hiše, tik pred pešpoti in če je le malo več dežja — tudi čez pešpot, pa stoji jezero. Če greš zvečer ali ponoči tam mimo, mora biti le slučaj, da se z obleko in kožo vred ne seznaš z vsebino tega jezera. V večjo slavo tega jezera namreč ravno tam ni nobene luči. Edina sreča, če padeš, pa vendar ne utoneš, je, da iznad jezera molita dva otoka — dva kupa cestnega blata iz dobe davnih dni. Na njiju lahko pripezaš in čakaš rešitve do drugega dne. To jezero si bomo kot javni, življenju nevarni škandal te dni natančneje preiskali.

Kam pa v nedeljo? Ob lepem vremenu čez divjeromantični lški Vintgar na Krave peči, od tam čez Kurešček, Golo v Želimlje in na Škofljico. Krasna dnevna tura brez posebnih stroškov. V slučaju neugodnega vremena — kar bo skoro gotovo — izlet v podzemeljsko kraljestvo Ljubnika ali v zanimivo veliko jamo „Kevderc“ pod Ljubnikom. Ta tura je samo za vajene „jamarje“. Za lško odhod ob 4. uri zjutraj, za Ljubnik s prvim gorenjskim vlakom. Amater-fotografi v obeh slučajih dobro došli. Morebitne podatke daje član našega uredništva g. Fr. Pirc.

Odborova seja „Matice Slovenke“ dne 15. maja. — Matica je bila zastopana na skupščini „Matice Hrvške“, na akademiji Pis. podpornega društva, pri pogrebu Groharjevem. — Prof. Pieteršniku se je izročila častna diploma. V svrhu nabiranja krajepisnega gradiva je prof. Pieteršnik ekspiral uradne mape finančne direkcije. Prve poiskusne liste „Slov. zemljevida“ dobimo v par tednih. Gradivo za tehniški slovar se dalje ureja v okviru poedinih črk. Literarni abecedar za „Jugoslovansko Enciklopedijo“ je natiskan, realitični pojde kmalu v tisk; slov. načrt za pravo bo skoro sestavljen; načrt za glasbo je poslan v Zagreb. Letošnje gospodarsko stanje Matice je sedaj približno tako, kakor je bilo lani ob tem času; plačalo je doslej članarino le okroglo 900 članov. Za načelnika knjižnega oddelka je izvoljen društveni predsednik. Odklonijo se prevodi nekaterih Shakespearijevih dram. Drama „Trdi koraki“ se da v nadaljno recenzijo. Določi se v detajlih vsebina publikacij za 1911. Z letošnjim snopičem „Nar. pesmi“, ki bo obsegal kakih 16 tiskanih pol, se konča III. zvezek tega dela; nato pridejo „Dodatki“ (varijante), kakih 20 tiskanih pol, nadalje ponarodnele pesmi, 15 do 20 pol ter obširni indeksi. Za pesmimi pridejo „Pravljice“, ki jih utegne biti 70 tiskanih pol. — V „Zabavno knjižnico“ se sprejmejo tudi krajši dobri spisi. Sprejme se nadalje predlog: Ako Matica na častne nagrade ne prejme konkurenčnih spisov, sme, ko so že izšle publikacije dotičnega leta, nagraditi katerikoli spis, ki je absolutno dober in relativno najboljši. — V „Spominih in jubilejih“ izide tudi spis dr. Potočka o f. Apihu. Na znanje se vzame poročilo načelnstva o obetanih beletrističnih in znanstvenih spisih (Meško, dr. Lenard, dr. Žigon, prof. Strekelj). — „Stajerska“ kot nadaljni del „Slovenske zemlje“ se pre-

MALI LISTEK.

Fr. Pirc.

V podzemeljskem kraljestvu Ljubnika.

Malo jih je med vami, ki bi vsaj od daleč ne poznali rogljatega, proti Poljanski, posebno pa proti Selški dolini strmo prepadajočega Ljubnika nad Škofjo Loko. Malo pa vas je, katerim bi bilo znano, da ima ta bobotno gozdna, na svojem vrhuncu razgledov bogati Ljubnik tudi več vnebovpijočih kraških grehov na in v sebi. In ali mi bodele verjeli, če povem, da ima Ljubnik eno največjih, če ne celo sploh največjo jamo na Gorenjskem? Jaz vsaj doslej nisem drugod po Gorenjskem še nobene večje zasledil.

Že pred 2 letoma sem bil z nekim Tonetom iz Gabrovca prvič v velikih jami na Ljubniku; takrat sva se v nekem rovu sredi jame izgubila in da nisva imela zunaj pred rovom našga ne sveče, ne vem kako in kdaj bi bila prišla vun. Pretečeno nedeljo pa sem jo s svojim tovarišem g. B. zopet obiskal.

Ker je za natančno raziskavo te jame treba več ljudi in tudi nekaj vrvi in kar je glavno: tudi več časa,

se ne bom spuščal v podrobni opis ne te, ne ostalih 4 jam na pogorju Ljubnika.

Ampak tako-le nekaj iz podzemeljskega kraljestva Ljubnika pa vam lahko povem. Vse te jame se dajo lahko ogledati spotoma ob izletu na vrh Ljubnika. Okrepčila je treba seboj vzeti, zakaj na Ljubniku je glede gostiln pusto in prazno. Pot je zaznamovana. Od glavnega trga v Škofji Loki vodi mimo samostana le 10 minut hoje in že smo na razglednem griču tik nad samostanom. Takoj opazimo čudne oblike: valovate teren, kotanje, kotline ter lijakom slične doline; prav kakor sredi izrazovitega Krasa. Komaj streljaj od poti imamo tri jame, takozvane „gipsovke“, ker v njih kopljejo malec. Z mojim tovarišem sva si le odzunaj ogledala dve, posebno pa ono, pri kateri me je pred 2 letoma pozdravil modras, ravno ko sem hotel lezti v jamo. V tej jami teče voda in je strašno razdejana. Ogledala sva si potem še ono zgoraj nad zadnjo hišo, levo od poti. Ker moj tovariš še ni bil nikdar v kaki jami, sem ga za poskušnjo nekoliko metrov popeljal notri. Ker je ona velika jama daleč gori sredi Ljubnika, sva se podvžala po prijazni gozdni poti do zadnje gorske vasi Gabrovca. Kdor je prijatelj gadov, modrasov in druge take zverine, se

na tej poti lahko sprizajni z njimi. Midva slučajno nisva imela nikakega takega poželenja in najbrže ravno zato tudi nobene kače nisva videla.

V Gabrovcu je treba dobili vodnika do jame. Za malo napitnino te prav rad vsak fantič popelje do „Kevderca“, tako namreč domačini nazivljajo to jamo. Kake trideset uri gremo še po zaznamovani poti, potem pa krenemo levo v stran na posejce. Se pet minut nekoliko navzdol in — tam smo. Pred nami ogromna masivna skala kakih 30 metrov dolga, navpično padajoča proti pobočju gore. Nekako sredi zdalej sta v skalo vdobljena dva podstreška, s prostorom za več ljudi. Iz prvega pelje vodoravno ozki rov kakih 10 metrov dalje v hrib, potem pa prehaja v sosednjo veliko jamo. Za naš obisk zanimiva je le druga jama. Iz obokanega predvoda vodi kakih 15 metrov dolgi nekoliko poševno padajoči rov v prvo predvodo. Od tu naprej postajajo tla strma, vendar pa se brez vsake vrvi brez skrbi po kamenju spusti navzdol. Tu pa je treba malo previdnosti. Levo namreč se nahaja 6—8 metrov globoki prepad, navpičen rov v notranjščino jame. Še predno se spustimo po tem rovu, si desno za nami ogledamo še skrito malo pa lično dvorano, ki bi znala morda zanimati kakega starino-

slovca. Pri prvem obisku te dvorane sploh nisem videl, to pot pa se nama je mudilo pogledati kaj in kako je odzdoel. Sla sva zopet proti prepadu, kjer sva na moje veliko veselje dobila lestvo že postavljeno. Ko sva bila svojčas s Tonetom tu, sva se morala izkročiti trnelim okleščkom smreke, po kateri bi svojega tovariša gotovo ne spravil doli, vsaj primojruhal se je tako. Izročim se prvi lestvi v varstvo in srečno sem bil doli; za menoj je kmalo prikobacal tudi moj tovariš.

Ampak zdaj še le se je začela glavna tura; treba pregaziti kakih 30 metrov na daleč in do kolen segajočo vodo. Posebno gorka ni, to sem izkušnje že vedel, zato sem jo za svojega tovariša napravil strašno gorko. In sem ga zvalil, malo je vriskal za menoj pa ker sem mu od spredaj vpil, da voda postaja vedno gorkerja, se je od zdej za menoj brodeč na lastni koži prepračal, da je, ali pa tudi, da ni tako. Ta prehod bi se z malimi stroški dal tako popraviti, da bi vsaj do kolen ne bilo treba gaziti vode. Proti koncu postaja voda globokejša; k sreči je tu neka skala, katero se lahko prepleza; onostran je treba še par korakov in iz rova in iz vode in tudi na suhem smo.

Zdaj še le smo globoko v osrčju Ljubnika. Pred nami in nad nami ob-

sežni prostori s čudovitimi večinoma se surovimi kapniškimi izdelki. Pod nami pa nas vabijo ali pa tudi straše rovi, ki peljejo še globokeje v doslej večinoma neznane prostore. V enem takih rorov sem bil pred 2 letoma ter po mnogih ovinkih našel več jezerc s čudovito razkinitimi obkolnišnimi stolpci; koncem rova sem zašel tudi v veliko dvorano, katere pa to pot nisva mogla najti. V teh spodnjih rovih se dobe tudi krasne snežne bele do 20 cm dolge kapniške svečice. V zgornjih prostorih posebno v dvorani levo je več skupin večjih kapniških oblik, izmed katerih je posebno eden kakih 6 m dolg stalagmit res občudovanja vreden. Le žal, da je imel vandalizem tudi že tu notri svoje zlobne roke. Posebnega zanimanja vredne so tudi ogromne kapniške kupole bolj mehkega malčevega značaja. V njih sva našla vdobljena razna imena obiskovalcev.

Dve uri sva se zamudila v jami, zamudila bi se bila lahko dva dni, če bi jo hotela natanko preiskati. Ta namen pa sem vsaj jaz za svojo osebo odložil na ugodnejšo priliko. Poslovila sva se iz podzemeljskega kraljestva; dobro uro pozneje pa sva kraljevala na razgledaobsežnem vršcu Ljubnika 1027 m nadmorske višine. Pojdite in storite tudi vi tako!

loži za eno leto, ker hoče g. pisatelj izbrati zlasti še statistične rezultate zadnjega ljudskega štetja itd. Izdajanje „Umetniškega Kola“ se za sedaj opusti iz finančnih razlogov in pa, ker nekateri umetniki baje sami niso zavzeti za tako publikacijo „Matice Slovenske“.

Nov poslanec. Ljubljanski državni pravnik Luschan je včeraj na sodišču pogruntal novega avstrijskega poslanca, katerega dosedaj nismo mogli najti med vsemi bivšimi 516 avstrijskimi poslanci, namreč poslanca grofa Forgacha. G. Luschan! Kje ste neki staknili tega svetu dosedaj popolnoma neznanega poslanca Forgacha?

Umrli je v Zgornji Šiški kovaški mojster gosp. Lovro Setina v 29. letu svoje starosti. N. v m. p.

Toča je v četrtek popoldne uničila vse poljske prideleke med Krškimi in Rajhenburgom. Včerej dopoldne je toča obiskala okolico Tržiča.

„Dramatično društvo v Ljubljani“ daje svojim čl. gg. članom na znanje, da se za konec aprila t. l. že naznanjeni obč. zbor preloži na poznejši čas, ker se točka c § 47. družb. pravil pri sedanjih okoliščinah ne more razpravljati. Dan zborovanja se bode naznanil po listini 14 dni naprej!

„Deseti brat“, narodno igro s petjem uprizore danes zvečer ljubljanski diletantje v areni Narodnega doma. Cisti dobriček predstave je namenjen „Dobrodelnemu društvu tiskarjev za Kranjsko“, zato je pričakovati najobilnejše udeležbe. Po predstavi ples in prosta zabava, za torek naj bo zatočišče plesalk in plesalcev danes arena Narodnega doma. Vstopnina 40 vin., začetek ob pol 8. uri. — Torej danes vsi v Narodni dom na predstavo ljubljanskih diletantov!

Za Ciril-Metodovo družbo je izročila našemu upravitelju g. Albina Mihelčič iz Jesenic 6 K, nabranih v veseli družbi v gostilni „Kjer ni nič ljudj“ na Jesenicah.

Ciril-Metodova podružnica za Grosuplje priredi, kakor se nam poroča, veselico v korist družbe, 11. junija pri g. Rusu na Grosupljem. Natančneje poročilo o programu sledi.

Telovadno društvo „Sokol“ v Radovljici vabi na svoj sokolski večer, ki se vrši danes dne 20. majnika v dvorani brata R. Kunstelja ob prijaznem sodelovanju „Koncertno-dramatičnega nega odseka Sokola I.“ iz Ljubljane.

„Kadilnikova koča na Golici“ se odpravi 25. maja t. l. Oskrbval jo bode tudi letos čuvaj France Markež s svojo ženo. Preskrbljena je s finim belim in rdečim vinom, z izbornim pivom in zganjem ter z raznim svežim mesom. Golica je na južni strani že popolnoma brez snega in flora se krasno razvija. Planinski pozdrav!

Slovensko-italijanski krožek priredi v nedeljo dne 21. maja 1911 pešizlet na Škofljičko k „Ogorelcu“. Pešizletniki se zbirajo točno ob pol 2. uri popoldne pri Dolenjskem mostu, odkoder odkorakajo čez Golovec po gozdni poti. Komur ne ugaja peš-pot, odpelje se lahko z vlakom ob 1:30 uri iz južnega kolodvora ali ob 1:43 uri iz dolenjskega kolodvora. Povratek ob pol 9. uri zvečer z vlakom. Vabljeni so vsi sedanji in bivši člani društva kakor tudi sorodniki in znanci članov.

„Delavsko bralno društvo“ v Idriji priredi na praznik Vnebohoda pešizlet v „Koševnik“ ob pol 1. uri popoldne, kjer bode petje in ples. V slučaju slabega vremena se preloži izlet na nedoločen čas, ne tako kakor je bilo z listki naznanjeno.

Okrajna gasilska zveza v Kostanjevici in okraj Krško se je ustanovila 14. t. m. Zveza obsega gasilna društva: Krško, Kostanjevica, Št. Jernej, Sv. Križ, Cerklje, Leskovec, Orehovica in Vrhopolje. Zveznim načelnikom so društva izvolila tovariša Lavoslava Bučarja v Kostanjevici.

Vremenska katastrofa ali zakasneli mrzli svetniki. Kakor lani, so se glede vremena zloglasni dnovi treh svetnikov: Pankracij, Servacij in Bonifacij, tudi letos zakasneli, in sicer pri nas za teden dni, za vnanje kraje komaj za 2 dni. Po Ogrski se je namreč že 13. pričelo vreme, kakor ga navadno ti trije mrzli svetniki prinašajo že 11. maja. Po 15. maju pa se je po Češkem, Galiciji, Moravskem, v okolici Dunaja in Nemčiji začela razvijati doba ponekod naravnost strašnih vremenskih katastrof. Po jugovzhodnih krajih Češke so neurja zahlevale tudi človeške žrtve. Povsod nad prizadetimi kraji so se utrgali oblaki in lilo je tako, da so bili v trenutku celi kraji preplavljeni. Med ploho se je vsula tudi taka toča, kakršne kmalu ne pomnijo. Celi kraji so popolnoma opustošeni. V okraju Hrosenkava je blizo 30 hiš porušeni, ena hiša pa je popolnoma izginila. Ceste so vse poplavljene, železniški promet je na več krajih ustavljen. Reke so si napravile nove struge, vode še vedno naraščajo. Pri nas smo tudi včeraj imeli pohleven dež.

„Slovenske Filharmonije“ oddelek koncertira danes v restavraciji „Pri novem svetu“ (A. Gorše). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop prost.

Koncert. V znani narodni restavraciji g. Goršeta „Pri novem svetu“ koncertira danes zvečer šramelj „Slovenske Filharmonije“.

Slov. strelski krožek „Centrum“ opozarja gg. člane na izlet, ki se vrši v nedeljo 21. t. m. Sestanek ob 2. uri popoldne državni kolodvor.

Sokolsko slavlje v Narodnem Domu

predsinočnjim je bilo res nekaj nenavadnega za Ljubljano. Z vidnim ponosom je zrlo številno zbrano odlično občinstvo na turinske tekmovalce, ki so v Ljubljani ponovili one vaje, z izvajanjem katerih so v Turinu proslavili slovensko ime. Viharno odobravanje je sledilo vsaki točki, ki so jih izvajali tekmovalci pod priznanim spretnim vodstvom „zvezni“ načelnika br. dr. Murnika s tako dovršenostjo in eleganco, kakor se redkokdaj in malo kje vidi. Po telovadbi je bil v areni koncert „Slov. filharmonije“ in arena je bila natlačeno polna narodnega občinstva ljubljanskega. Na tekmovalce, posebno na njihovega voditelja dr. Murnika, je imel „zvezni“ starosta dr. Oražen navdušen nagovor, na katerem se je zahvalil „Zvezni“ načelnik dr. Murnik. V najlepšem razpoloženju je potekal čas — saj je bilo to res redko slavlje, slavlje slovenskega Sokolstva, ki ga je proslavila šestorica najboljših njegovih članov širom slovenskega sveta. In ker je Sokolstvo naša par exelence **splošno narodna organizacija**, je bila to redka proslava naše zmage našega naroda. Razšli so se vsi z željo, da bi slovensko Sokolstvo izvajalo še več takih uspehov, kar se tudi zgodi, za to nam jamči duh, ki vlada v vrstah našega Sokolstva.

Slavospev živali

propalemu kandidatu doktorju Pogoretu.

Ko je zaoril slavni glas, ki šel čez mesto je in vas, da Pogoreto je propal, košarico je spet pobral. Zavpila razna je žival: „Adijo, črni kandidat!“ Čuk prvi je zafrtotal: „Doma bi bratec bil ostal!“ Zadiral se je vran grdo: „Ostani drugič za pečjo!“ Je žvižgal v gozdu črni kos: „Zaj spet dobil si dolgi nos!“ Zarigal osel je: „I-a, prej bil sem sam, zdaj sva pa dva!“ Zakokotala je kokoš: „Ne boš poslanec še, ne boš!“ Glasno je pel kikiriki: „Oj Pogoreto, skrij se, skrij!“ Oglasil se je papagaj: „Prejel si lon za svoj značaj!“ Tako živali pele so, pa Pogoreto prav tako: „Tako glasno ne vpijte mi, lahko ljudje bi slišali!“ Pa reklo so živali mu: „Čemu molčale bi, čemu?“ Naj zve vesoljni, širni svet, da tužno si pogorel spet!“ Naprej živali so glasno njegovo pele glorio.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Črna gora in albanska vstaja.

Cetinje, 19. maja. Turški poslanik v Cetinju se je pritožil pri črnogorski vladi, da so tri činogorske baterije, ki so nameščene na meji, streljale na turško ozemlje. Črnogorski ministrski predsednik Tomanović je izjavil, da je to gola laž in naprosil poslanika, naj pri svoji vladi to demantira.

Sestanek rumunskega in bolgarskega kralja.

Bukarešt, 19. maja. Rumunska kraljevska dvojica obišče meseca junija bolgarskega kralja.

Premirje v Mehiki.

Juarez, 19. maja. Med vstaši in vladnimi četami je nastalo petdnevno premirje.

Razne vesti.

* D'Annunzijevo spisl na indeksu. Papež Pij X. je ravnokar izdal dekret, s katerim prepoveduje branje vseh D'Annunzijeveh spisov in pesnitev. Kakor se iz dobro podučenihih krogov zatrjuje, je bilo povod tega papeževega sklepa najnovejše delo pesnika „Sveti Sebastijan“. Istotako je papež postavil na indeks tudi Foga-zarev roman „Leila“.

Listnica uredništva.

Gospodu Ivanu Smrekarju v Mokronogu. Izjavljamo, da niste v nikaki zvezi z dopisom „Iz Tržiča pri Mokronogu“, priobčenim v 433. št. našega lista.

Lastnik in glavni urednik Milan Plut.
Odgovorni urednik dr. Ivan Lah.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Negovanje telesne lepote.

Glasoviti kozmetik dr. Paškiš trdi, da je ni večje napake človeštva, kakor ta, da hoče biti isto vedno mlado. To velja osobito ženskam. Ako se človek stara, ne znači to, da izgubi svojo lepoto. Pojem „starati se“ znači pravzaprav le to, da se lepota menja, ker tudi starost ima svojo lepoto, ako jo človek ume sam ceniti in negovati. Starost je pravzaprav individualna. Marsikdo se kmalu postara, drugi zopet pozneje, kakor je pač živel v mladosti. Človek lahko staranje odgodi, če uporablja hrano, ki odgovarja kosmetičnim zahtevam, ako se vzdržuje alkohola itd. Tudi telovadba je izvanredno koristna, toda le tedaj, ako se goji zmerno. Marsikdo pač pretirava pri telovadbi, vsled česar se organizem prehudo izrablja.

Najpreje se začne starati naš obraz, v katerem se zrcalijo vsi naši duševni pojavi, naše bolesti in radosti. Radi tega je najtežje preprečiti ostarlost lica. Dokler so ženske mlade, a tudi že če se nekoliko postarajo, si mažejo lica z raznimi lepotili, maščobami, olji, ki so prav pogosto celo skvarjeni, radi dolgega postajanja, kar je na vsak način licu zelo škodljivo; pogosto si lice tudi masirajo. Masaža je sicer jako uspešna za negovanje telesa, toda žalibog poverijo naše ženske masažo pogosto takim maserkam, ki ne umejo svojega posla; taka masaža ne le, da ni uspešna, ampak postane lahko zelo škodljiva. — Izborna je bila torej misel, da se je v zadnjem času pričela izdelovati suha krema brez maščobe in olja. Taka krema se lahko mesece in mesece, da celo leta in leta ohrani, ne da bi se skvarila. Krema „Olimpia“ je taka suha krema brez maščobe in olja, ter je prirejena iz najfinejših in popolnoma neškodljivih snovij. Lice, ki postane po uporabi suhe kreme „Olimpia“ lepo, belo in sveže se ne sme nikoli umivati z mrzlo vodo, ki je bila mogoče prinešena naravnost od vodovoda; umiva naj se z mlačno vodo. Suha krema „Olimpia“ se izdeluje samo v kozmetičnem laboratoriju Ub. pl. Trnkoczyja v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pis-menim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnapije; zunanji inserenti v zvečmah. Zaključke malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Meblovna soba s posebnim vzhodom se takoj odda pri g. Stalovsky, Mestni trg št. 24 III. nad. 284/3—1

Čevljarški stroj starega sistema se ceno proda. Kuhnova cesta 21 pritličje. 138/3—1

Proda se lep pes (Spitz). Kje pove upravništvu „Jutra“. 139 2—1

Solnčnik, radi velikanske zaloge po vsaki poljubni ceni. Vidmar, Pred Škofljo 10. 233/10—1

Kdor se želi učiti italijanskega jezika naj pošlje svoj naslov „Prvi anončni pisarni.“ 290 1—1

Kleparski pomočnik, dobro izurjen se sprejme takoj stalno v Novem mestu. Andrej Agnitch. 141 3—1

Dobro izurjeni kurjači išče službe. Zmožen je obeh deželnih jezikov. Ponudbe sprejema podružnica „Jutra“ v Sp. Šiški. 143 2—1

Gramofon, dobro ohranjen se ceno proda. Žibertova ul. 144 Sp. Šiška. 144 2—1

Iščem službo trafikantije, ali kako drugo primerno mesto. Ponudbe do 1. junija pod „Trafika“ poštno ležeče. 142 3—1

Poštena in pridna učenka ki je izvršila trgovski tečaj se sprejme v večjo zlatarsko in urarsko trgovino. Kje, pove „Prva anončna pisarna“. 289/3—1

Fotografski aparat se ceno proda. Hilsjerjeva ulica 7. parter desno. 289/1—1

Razna kuhinjska in sobna oropja, podobne, se ceno proda. Dalmatinova ulica 3. I. 287/3—1

Kdor išče ali oddaja kako

službo,

kdor hoče kaj

kupiti ali prodati,

doseže to najlažje, ako

inserira

v Malih oglaših „Jutra“. Za besedo se plača

samo 5 vinarjev.

Pijte samo **Tolstovrško slatino** ki se naroča v Tolstovrhu p. Guštanj (Koroš.)

Krepak učenec

poštene rodbine s primerno šolsko izobrazbo se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom **I. Strgulec v Cerknici.**

V najem se oddajo v Trbovljah

na najbolj prometnem kraju s l. ali 15. junijem

prostori

pripravni za trgovino, ali kako drugo obrt, obstoječi iz treh sob, veže, kuhinje, kleti in vrta. — Ponudbe naj se pošljejo na H. Senčar, Senožeče, Kranjsko.

20-30 % ceneje!

Ker opustim trgovino s konfekcijskim in galanterijskim blagom, bodem

razprodala

vso zalogo za nad 20% znižano ceno. — Ne zamudite te prilike! Oglejte in prepričajte se!

Marija Vesely

Ljubljana

Cesarja Jožefa trg.

Prodajalo se bode tudi na Vodni-kovem trgu vsako sredo in soboto.

Najboljše odgovori „Slovenca“ vsak naš prijatelj, ako se naroči na „Jutro“, ali pa najde novega naročnika!

Gg. botrom in botricam

priporočam svoja

birmanska darila.

Nikelnasta moška ura z verižico od . . .	K 4-50	naprej.
Prava srebrna moška ura z verižico od . .	K 9-70	„
14 karatna zlata moška ura z verižico od .	K 44—	„
Nikelnasta damska ura z verižico od . .	K 8-50	„
Prava srebrna damska ura z verižico od .	K 9-50	„
14 kar. zlata damska ura z verižico od . .	K 20—	„
Uhani zlato na srebro	K 1-80	„
14 kar. zlati uhani	K 4-50	„

Največja in naj-solidejša trrdka **H. Suttner**

Mestni trg (nasproti rotovžu). Sv. Petra cesta 8.

Lastna tovarna ur v Švicl. Tovarniška znamka „Iko“

Lepa vodna moč

3 metre padca, z 19 orali arondiranega sveta z gospodarskim poslopjem in žago, pol ure od železniške postaje Domžale,

se po zelo ugodni ceni proda.

Natančneje podatke da iz prijaznosti g. Jos. Petrič, tovarnar na Viru, p. Dob.

„Jutro“ se prodaja v Trstu po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Becher ulica Stadion,
Trevisan ulica Fontana,
Pipan, ulica Fabra,
Bevk, trg Goldoni,
Vovk, ulica Carducci,
Stanič, ulica Molinpiccolo,
Sekovar, Vojašnični trg,
Hrast, Poštni trg,
Mož, ulica Miramar,
Magolo, ulica Belvedere,
Geržina, Rojan,
Raunacher, Campo Marzio,
Bruna, SS. Martiri,
Erelgoj, ulica Massimiliana,
Rončelj, ulica S. Marco,

Cechimi, ulica dell' Istra,
Bruna, ulica del Rivo,
Bubnič, ulica Sette Fontane,
Gramaticopulo, ul. Barriera,
Spöder, ulica Barriera,
Lavrenčič, Vojašnični trg.
Benusi, Greta,
Kichel, Rojan,
Baje, ulica Geppa,
Luzatto, ulica Acquedotto,
Segulin, ulica Industria,
Železnik, Sv. Ivan,
Lug, ulica S. Lucia,
Zidar, Sv. M. Magdalena,
Hreščak, ulica Belvedere.

Izjava.

Izjavljam, da nisem v nikaki zvezi z dolgovimi mojega moža Antona Podgornika. Enajst let sem plačevala, a sedaj ne plačam niti vinarja več, bodisi v Metliki, ali izven Metlike.

Amalija Podgornik, Metlika.

Laška kuhinja

Šelenburgova ulica 7 nasproti glavne pošte. P. n. gostom se priporoča pristno na novo došlo vino Brioni.

Vsak dan razne sveže morske ribe. Danes sardelce, sipe, peresa in mornarski slaniki. (Risotto).

Trgovski sotrudnik

vojaščine prost, 24 let star, zmožen obeh deželnih jezikov in knjigovodstva želi takoj premeniti svojo službo kot skladiščnik, najraje v kako veliko špecerijsko podjetje, ali pa v kako tovarno za železnino.

Ponudbe na upravništvo „Jutra“.

Danes 20. maja

koncertira

šramelj Slov. Filharmonije

v gostilniških prostorih

pri Novem svetu

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Vstop prost.

J. Gorše.

Mlad trgovec

vojaščine prost, želi prevzeti kako dobro dobo trgovino kje na deželi, eventualno tudi kupi posestvo s hišo, v kateri se nahaja trgovina in gostilna. Ponudbe na upravnishvo „Jutra“.

Sprejmejo se gospodje

na dobro domačo hrano. Vsak dan močnata jed. Vpraša se: Kongresni trg šte. 3, II. nadstr. desno.

Nova enonadstropna

HIŠA

nasproti farne cerkve z lepimi prostori, kakor prodajalno, gostilno in gospodarskim poslopijem se odda v najem s 1. ali 15. junijem. — Naslov pove upravnishvo „Jutra“.

Tovarna kemičnih izdelkov
Golob & Ko., Ljubljana-Vič

prilporoča
svoje izdelke „Ilirija“ in „Praxin“ kremo, dalje Ciril in Metodovo vazelino in čistilo za kovine, Ilirija parketno voščilo in kolomaz garantirano prost vseh obtežljivih snovi, narejen po belgijskem načinu — Zahtevajte odločno v vseh trgovinah te domače izdelke.

Kite iz las

po 5, 7, 9 in 12 K. — Barva za lase in brado „Neril“ od dr. Drallea v steklenicah po K 2— velike K 4. Lasne podlage in vse vrste mrežice. Lasulje, brade, šminke in vse drugo za maskiranje prilporoča po zmernih cenah S. STRMOLI, brivec in lasničar Ljubljana, Pod Trančo št. 1 (zraven čevljarskega mostu.) Izdelovalnica za vsa lasna dela. Cenik se pošilja na zahtevo zastonj.

Najcenejši nakup birmanskih daril

kakor zlatih in srebrnih ur verižic, uhanov, zapestnic, prstanov obeskovi, itd. je edino le pri

Lud. Černe

zlatarju in trgovcu
Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

Izvod samo po 4 vinarje.

Delniška družba :: pivovarne „Union“

v Sp. Šiški pri Ljubljani

Telefon šte. 53

prilporoča svoje marčno, dvojno-marčno in izvozno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Cene brez konkurence!

Slovenci, pozor pri nakupovanju vencev!

FR. IGLIČ

Ljubljana, Mestni trg 11

prilporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 4 vinarje

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.

Državni kolodvor.

Blaž, Dunajska cesta.

Sever, Krakovski nasip.

Piehl, Kongresni trg.

Češark, Selenburgova ulica.

Dolence, Prešernova ulica.

Fuchs, Marije Terezije cesta.

Mrzlikar, Sodna ulica.

Šuble, Miklošičeva cesta.

Zupančič, Kolodvorska ulica.

Pirnat, Kolodvorska ulica.

Šenk, Resljeva cesta.

Kotnik, Šiška.

Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu.

Košir, Hišlerjeva ulica.

Stiene, Valvazorjev trg.

Sušnik, Rimska cesta.

Ušeničnik, Židovska ulica.

Kleinsteiln, Jurčičev trg.

Wislak, Gosposka ulica.

Kustrin, Breg.

Tenente, Gradaška ulica.

Velkavrh, Sv. Jakoba trg.

Sitar, Florjanska ulica.

Blaznik, Stari trg.

Nagode Mestni trg.

Kanc, Sv. Petra cesta.

Treo, Sv. Petra cesta.

Kušar, Sv. Petra cesta.

Podboj, Sv. Petra cesta.

Elsner, Kopitarjeva ulica.

Blizjak, Zaloška cesta.

Remžgar, Zelena jama.

Bič, Zaloška cesta.

Svetek, Zaloška cesta.

Jamšek, Tržaška cesta.

Štravs, Škofja ulica.

Zadel, Karlovska cesta.

Likar, Glince.

Sterkovič, Dunajska cesta.

Priznana pristne oljnate in suhe

∴ cene nizke ∴ barve točna postrežba

PREMERL in JANČAR

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 20 nasproti Figovca na debelo in na drobno. — Izborne emajlne glazure, LAKI

FIRNEŽ in ČOPIČI.

Vse v to stroko spadajoči predmeti.

Nekaj izborna ohranjenih

automobilov

vseh velikosti se ceno prodaja.

Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za popravilo avtomobilov in trgovina

Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,

Santergasse 13.

Lepa birmanska darila.

Priznana največja resnično domača — že 25 let obstoječa tvrdka. —

Pozor! Zaradi velike zaloge po znižanih cenah.

Srebrne ure za dame K 7.—, za dečke K 8.—, nikelnaste ure K 4.—, zlate ure K 22.—.

Velikanska izbira vse novosti, srebrne in zlate verižice, uhani, prstani, z briljanti in dragimi kamni Collic, tudi po znižanih cenah. — Za vsako uro pismono jamstvo. — Ceniki s koledarjem tudi po pošti prosto.

Fr. Čuden, urar in trgovec samo nasproti Frančiškanske cerkve.

Primerna

birmanska darila!!

Najmodernejša obleke za dečke iz temno plavega ali črnega ševota in kamgarna kakor tudi bele obleke za deklice iz pike-a, batista in čipk. Največja izbira oblek za gospode in damske konfekcije.

Cene priznane nizke!

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović

Ljubljana, Mestni trg 5.

Del. glavnica: K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad: K 610.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Selenburgova ulica šte. 7 (nasproti glavni pošti).

Kupuje in prodaja:

vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prioritetne, delnice, srečke itd. — Valute in devize. — Predajmi na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih.

Promese k vsem žrebanjem.

Centrala v Trstu.

Vloge na knjižice

od dneva vložitve 4½% do dneva dviga. Rentni davek plačuje banka iz svojega. Na tekoči in žiro račun po dogovoru. Zivahna zveza z Ameriko.

Akreditivi.

Menjalnica.

Eskomptuje

menice, devize in fakture — Zavarovanje vrednostnih papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk itd. brezplačno. — Stavbni krediti. — Rembours-krediti. — Borna naročila.

Inkaso.

Filijalka v Opatiji.

Delniška glavnica K 6.000.000

Reservni fond okoli K 300.000